

Finančný manažment a podnikateľské riziko

Ing. Zuzana STRÁPEKOVÁ, PhD.
SPU-FEM v Nitre
Ústav hospodárskej politiky a financií

CV 6

Obsah:

- Manažment zásob
- Manažment pohľadávok
 - príklady

MANAŽMENT OBEŽNÉHO MAJETKU

Z časového hľadiska možno finančné rozhodnutia o alokácii podnikového kapitálu deliť na:

- finančné rozhodnutia o krátkodobej alokácii kapitálu – alokácia kapitálu do obežných aktív
- finančné rozhodnutia o dlhodobej alokácii kapitálu – rozhodnutia o vecnom investovaní (investičné projekty) a finančnom investovaní

Riadenie zložiek obežného majetku:

- riadenie **zásob**
- riadenie **pohľadávok**
- riadenie **peňažných prostriedkov**
- riadenie **čistého pracovného kapitálu**

(stanovenie optimálnej výšky, štruktúry a miery využívania obežného majetku)

Položky obežného majetku zachytené v hotovostnom cykle podniku predstavujú tzv. **pracovný kapitál podniku.**

pracovný kapitál - krátkodobé záväzky = čistý pracovný kapitál

Obežný majetok - „rýchlo sa obracajúci“

- doba spotrebovania (premeny na peniaze - **prevádzkový cyklus**) je do roka.

Prevádzkový cyklus - vyjadruje dobu jedného obratu zložiek obežného majetku.

RIADENIE ZÁSOb

Hlavným cieľom je nájdenie optimálnej výšky a štruktúry zásob a vhodného spôsobu ich financovania.

Výhoda nízkeho stavu zásob: nízka viazanosť kapitálu v nich, úspora nákladov

Nevýhoda: možnosť narušenia plynulosti výroby, či dokonca jej zastavenie

Vyšší stav zásob zaisťuje plynulosť výroby, viaže podnikový kapitál a vedie k vyšším kapitálovým nákladom

Normovanie

- metóda určovania optimálnej trvalej viazanosti výrobných zásob

- jednorazová dodávka a jej postupná rovnomerná spotreba

(+ poistná zásoba na preklopenie výkyvov v termínoch dodávok)

- cieľom je **minimalizácia nákladov**

(náklady na nadobudnutie a náklady na skladovanie)

Náklady:

- **Náklady na nadobudnutie**

- náklady na obstaranie, náklady na manipuláciu, na likvidáciu faktúry, na jej zúčtovanie; nezahŕňajú cenu nakupovanej dodávky, nezávisia od veľkosti dodávky

- **Náklady na skladovanie**

- závisia od veľkosti dodávky, zahŕňajú straty v priebehu skladovania, mzdy skladových pracovníkov, odpisy a pod.

Minimum celkových nákladov sa dosahuje vtedy, keď sa náklady na nadobudnutie rovnajú nákladom na skladovanie.

Celkové náklady

$$N = \frac{S}{Q} * Nn + \frac{Q}{2} * Ns$$

N – celkové náklady na pohyb zásoby

S – celoročná spotreba materiálu (tovaru) v jednotkách

Q – veľkosť jednej dodávky v jednotkách

Nn – náklady na nadobudnutie jednej dodávky

Ns – ročné náklady na skladovanie jednej jednotky

Optimálna veľkosť dodávky

$$Q_{opt.} = \sqrt{\frac{2 * S * N_n}{N_s}}$$

$Q_{opt.}$ – optimálna veľkosť dodávky

S – celoročná spotreba materiálu (tovaru) v jednotkách

N_n – náklady na nadobudnutie jednej dodávky

N_s – náklady na skladovanie jednej jednotky

Optimálny dodávkový cyklus v dňoch

$$T_{opt.} = \frac{360 * Q_{opt.}}{S}$$

$T_{opt.}$ = optimálny dodávkový cyklus v dňoch

$Q_{opt.}$ - optimálna veľkosť dodávky

S - celoročná spotreba materiálu (tovaru) v jednotkách

Minimálne náklady na získanie a viazanie zásoby

$$N_{\min} = \sqrt{2 * S * N_s * N_n}$$

N_{\min} – minimálne náklady

S – celoročná spotreba materiálu (tovaru) v jednotkách

N_n – náklady na nadobudnutie jednej dodávky

N_s – náklady na skladovanie jednej jednotky

PRÍKLAD 1:

A)

Podnik vo svojom výrobnom procese spotrebúva **180 000 ton** materiálu A ročne. Ročné náklady na skladovanie 1 tony tohto materiálu (Ns) sú **30 eur** a konštantné náklady vyvolané obstaraním jednej dodávky (Nn) sú **2 083,33 eur**.

Aká je optimálna veľkosť dodávky, optimálny dodávkový cyklus a celkové minimálne náklady na obstaranie a skladovanie materiálu A?

Optimálna veľkosť dodávky

po zohľadnení ceny nakupovanej zásoby a výnosu (úroku) z kapitálu viazaného v zásobách

$$Q_{opt.} = \sqrt{\frac{2 * S * N_n}{N_s + C * i}}$$

$Q_{opt.}$ – optimálna veľkosť dodávky

S – celoročná spotreba materiálu (tovaru) v jednotkách

N_n – náklady na nadobudnutie jednej dodávky

N_s – náklady na skladovanie jednej jednotky

C – cena jednotky materiálu

i – výnos (úrok) z kapitálu viazaného v zásobách (v desatinnom čísle)

Minimálne náklady na získanie a viazanie zásoby po zohľadnení ceny nakupovanej zásoby a výnosu (úroku) z kapitálu viazaného v zásobách

$$N_{\min} = \sqrt{2 * S * N_n * (N_s + C * i)}$$

N_{\min} – minimálne náklady

S – celoročná spotreba materiálu (tovaru) v jednotkách

N_n – náklady na nadobudnutie jednej dodávky

N_s – náklady na skladovanie jednej jednotky

C – cena jednotky materiálu

i – výnos (úrok) z kapitálu viazaného v zásobách (v desatinnom čísle)

PRÍKLAD 1:

B)

Podnik vo svojom výrobnom procese spotrebúva **180 000 ton** materiálu A ročne.

Cena 1 tony materiálu je **50 eur** a požadovaná miera výnosu viazaného kapitálu je **14 % p. a.**

Ročné náklady na skladovanie 1 tony tohto materiálu sú **30 eur** a konštantné náklady vyvolané obstaraním jednej dodávky sú **2 083,33 eur**.

Aká je optimálna veľkosť dodávky, optimálny dodávkový cyklus a celkové minimálne náklady na obstaranie a skladovanie materiálu A?

PRÍKLAD 1:

C)

Použijeme údaje z predchádzajúceho príkladu (B) s tým, že dodávateľ poskytuje **0,5% zľavu z ceny**, ak jednorazová dodávka dosiahne **min. 10 000 ton**.

Aké sú celkové náklady (N_2) po zohľadnení zľavy a celkové náklady (N_1) pri objednávke optimálneho množstva?

N_2 - náklady pri poskytnutej zľave

N_1 - náklady pri optimálnom množstve

Porovnajte vzniknutý rozdiel v celkových nákladoch s rozdielom v cene za celú ročnú spotrebu materiálu a rozhodnite, či je pre podnik výhodné využiť poskytnutú zľavu.

PRÍKLAD 2:

manažment pohľadávok

Predpokladajme, že očakávaný výnos z dodávky tovaru zákazníkovi A by bol 320 000 EUR pri vynaložených nákladoch 250 000 EUR.

Pravdepodobnosť zaplataenia v normálnej lehote 60 dní je 80%. Úroky z krátkodobého vkladu sú 15% p.a.

Posúďte, či je výhodné potenciálnemu zákazníkovi možné schváliť obchodný úver.

$$p * \left(\frac{V - N}{1 + i * \frac{d}{360}} \right) - (1 - p) * N$$

p = pravdepodobnosť, že zákazník zaplatí

1-p = pravdepodobnosť, že nezaplatí

V = očakávaný výnos z obchodu s daným zákazníkom

N = očakávaný náklad na dodaný produkt

i = úroková miera z krátkodobého vkladu prostriedkov

d = počet dní platobnej dohody

Ďakujem za pozornosť